

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Волинської області щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2021 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Волинської області в II кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Волинської області у II кварталі 2021 року свідчать, що вперше після I кварталу 2020 року респонденти очікують зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та поліпшення розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозується послаблення інфляційних та девальваційних очікувань.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – 25.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 8.3%) (графік 1), у цілому по Україні баланс відповідей – 15.9%;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги нижчими темпами:** 66.7% респондентів очікують, що інфляція не перевищить 7.5% (у попередньому кварталі – 50%), у цілому по Україні – 54.2%. **Головним чинником інфляції** респонденти називають витрати на виробництво (графік 2), значно посилюється вплив соціальних видатків бюджету;
- **значне послаблення девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 50.0% респондентів (у попередньому кварталі – 90.9%), у цілому по Україні – 63.6%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 27.3% (у I кварталі 2021 року – «мінус» 16.7%) (таблиця), у цілому по Україні баланс відповідей – 18.3%;
- **зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 54.5% (у I кварталі 2021 року – 20.0%), у тому числі обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку: баланс відповідей – 25.0% (як і в попередньому кварталі) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – по 21.0%;
- **зростання інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар:** баланс відповідей – 8.3% (у I кварталі 2021 року – «мінус» 9.1%). Водночас очікується зменшення інвестиційних видатків на виконання будівельних робіт: баланс відповідей – «мінус» 9.1% (у попередньому кварталі – «мінус» 10.0%) (таблиця). У цілому по Україні очікується зростання обсягу інвестицій: баланси відповідей – 16.9% та 6.4% відповідно;
- **незмінну кількість працівників** на своїх підприємствах другий квартал поспіль: баланс відповідей – 0.0% (графік 4). У цілому по Україні прогнозується незначне скорочення кількості працівників – «мінус» 1.0%;
- **зростання цін на товари/послуги, що купуються, так і на продукцію власного виробництва нижчими темпами:** баланси відповідей – 66.7% та 41.7% відповідно (у попередньому кварталі – 100.0% та 66.7% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів/послуг власного виробництва впливатимуть ціни на енергоносії, сировину та матеріали (графік 7);
- **прискорення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – по 66.7% (у I кварталі 2021 року – 41.7% та 54.5% відповідно) (графіки 4, 6).

Найбільше обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво занадто високі ціни на енергоносії та брак обігових коштів (графік 5).

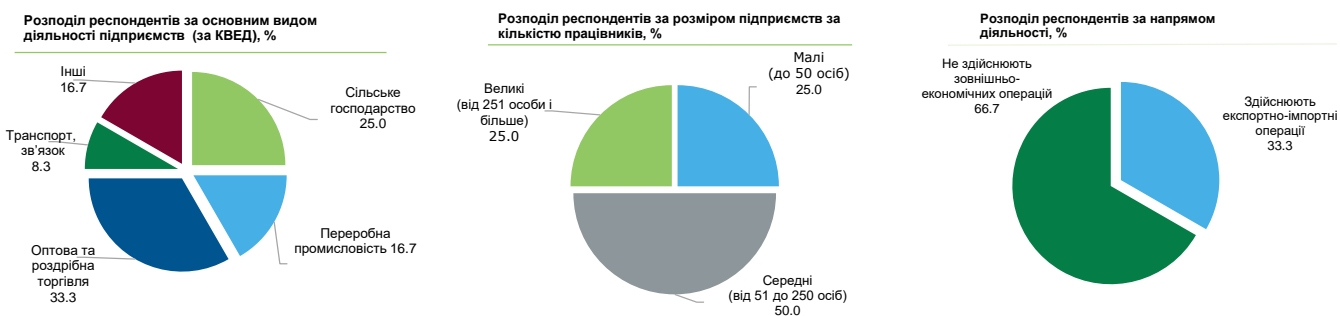
Очікується зростання потреби підприємств у позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом стали жорсткішими (графік 9). Наявність інших джерел фінансування та занадто високі ставки за кредитами – основні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 10).

Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 97.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

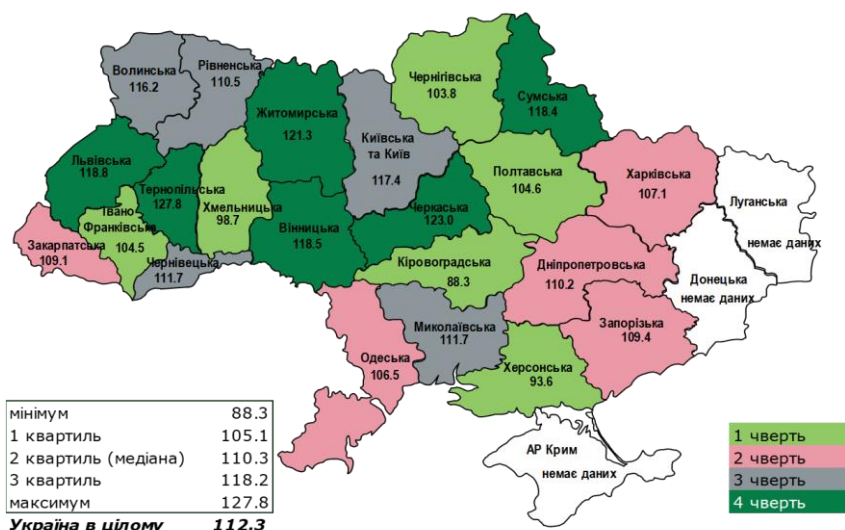
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств добрий:** баланс відповідей – 16.7% (у попередньому кварталі – 8.3%), у цілому по Україні баланс відповідей – 6.0%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва збільшився і є нормальний:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 25.0%);
- **підприємства області працюють на межі виробничих потужностей:** баланс відповідей – 0.0% (у I кварталі 2021 року – «мінус» 8.3%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 07 травня – 27 травня 2021 року;
- опитано всього 12 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як торгівля.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
 **медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

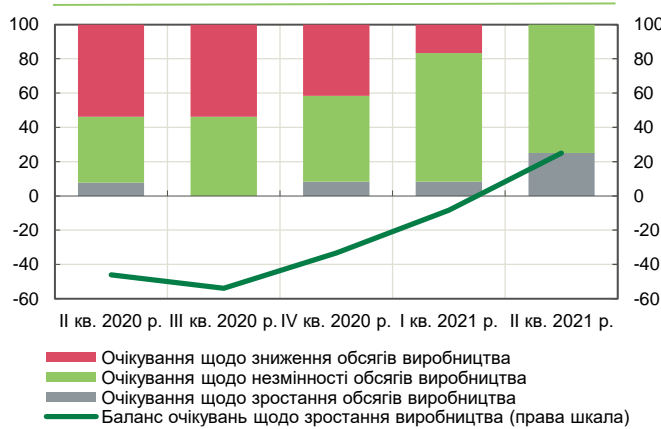
Таблиця. Очікування підприємств Волинської області щодо їх ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.	II кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	0.0	0.0	-10.0	-16.7	27.3
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	53.8	54.5	36.4	20.0	54.5
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-15.4	-25.0	0.0	-10.0	-9.1
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-15.4	-41.7	25.0	-9.1	8.3
кількості працівників	-7.7	-8.3	-16.7	0.0	0.0

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

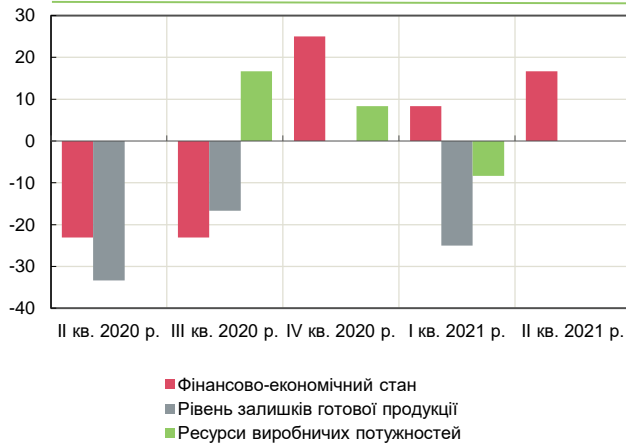
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

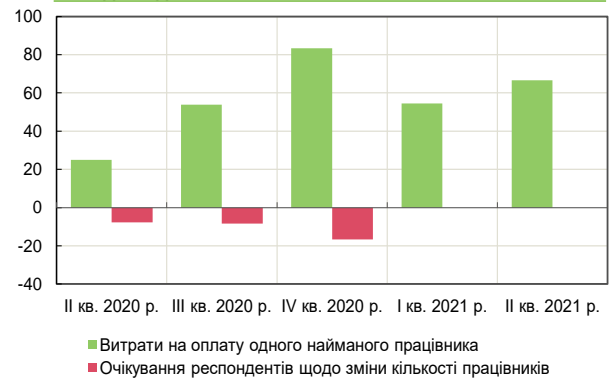
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

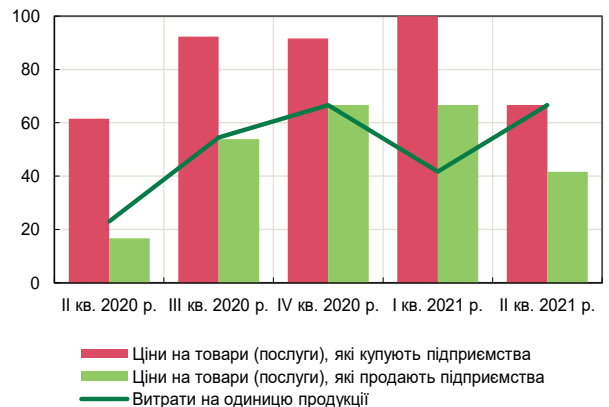
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

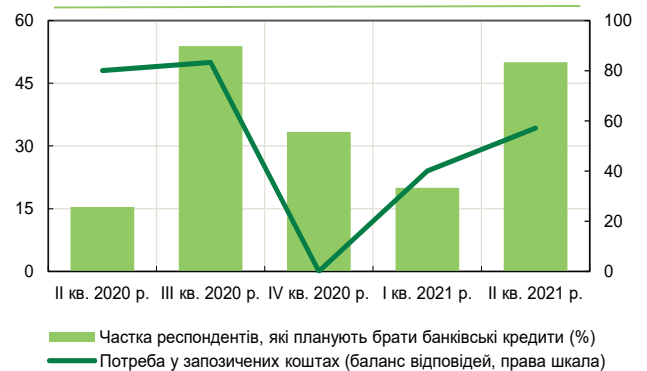
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

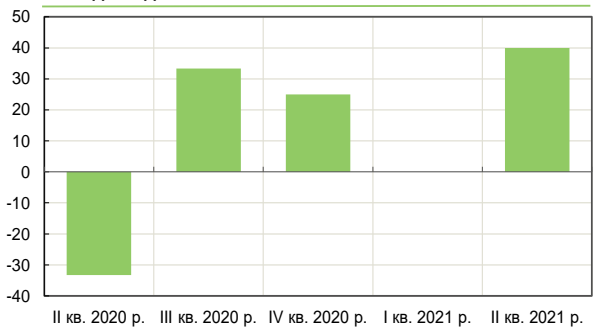
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'яшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

